

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้ระบบข้อมูลและสารสนเทศของหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติทั่วประเทศ จำนวน 73 หน่วย (รวมทั้งหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร) ผู้ให้ข้อมูล คือ ศึกษาานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จำนวน 584 คน จำแนกได้ดังนี้

1. หัวหน้าฝ่ายพัฒนางานวิชาการ	จำนวน 73 คน
2. หัวหน้าฝ่ายพัฒนาการนิเทศการศึกษา	จำนวน 73 คน
3. หัวหน้าฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา	จำนวน 73 คน
4. หัวหน้าฝ่ายบริการทางการศึกษา	จำนวน 73 คน
5. ศึกษาานิเทศก์จังหวัด ฝ่ายละ 1 คน	รวมจำนวน 292 คน

สำหรับศึกษานิเทศก์ฝ่ายวิจัยและประเมินผลนั้น ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้รับผิดชอบงานข้อมูลและสารสนเทศของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเติมข้อความในช่องว่าง (Fill in the blank) และแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตามเกี่ยวกับสถานการณ์ผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open-ended) ใช้ถามเกี่ยวกับสภาพการใช้ระบบข้อมูลและสารสนเทศ ของหน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) และแบบปลายเปิด (Open-ended) ใช้ถามปัญหาเกี่ยวกับปัญหาการใช้ระบบข้อมูลและสารสนเทศ ของหน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จำแนกระดับปัญหาออกเป็น 5 ระดับ ตามแบบของ เบสต์ (Best, 1970) ดังนี้

5	คะแนน	สำหรับประเด็นที่	มีปัญหามากที่สุด
4	คะแนน	สำหรับประเด็นที่	มีปัญหามาก
3	คะแนน	สำหรับประเด็นที่	มีปัญหาน้อย
2	คะแนน	สำหรับประเด็นที่	มีปัญหาน้อยที่สุด
1	คะแนน	สำหรับประเด็นที่	ไม่เป็นปัญหา

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานข้อมูลและสารสนเทศ ของหน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
2. กำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัย
3. สร้างแบบสอบถามนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำในการตรวจแก้ไข
4. นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจความถูกต้องของเนื้อหา

5. นำแบบสอบถามกลับมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น
6. นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มประชากรในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ขอหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจาก บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ออกหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ทุกจังหวัด และสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังประชากร จำนวน 584 ชุด ดังนี้

1. หัวหน้าฝ่ายพัฒนางานวิชาการและศึกษานิเทศก์ฝ่ายพัฒนางานวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด รวม 146 ชุด
2. หัวหน้าฝ่ายพัฒนาการนิเทศการศึกษา และศึกษานิเทศก์ฝ่ายพัฒนาการนิเทศการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด รวม 146 ชุด
3. หัวหน้าฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษาและศึกษานิเทศก์ ฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา ที่รับผิดชอบงานข้อมูลและสารสนเทศ ของหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด รวม 146 ชุด
4. หัวหน้าฝ่ายบริการทางการศึกษา และศึกษานิเทศก์ฝ่ายบริการทางการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด รวม 146 ชุด

จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 584 ชุด ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ จำนวน 506 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.64 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 502 ชุด คิดเป็นร้อยละ 85.96 รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับคืน และแบบสอบถามที่สมบูรณ์

ผู้ให้ข้อมูล	ส่งไป	ได้รับคืน		สมบูรณ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. หัวหน้าฝ่ายและศึกษานิเทศก์ฝ่ายพัฒนา งานวิชาการ	146	129	88.36	128	87.67
2. หัวหน้าฝ่ายและศึกษานิเทศก์ฝ่ายพัฒนา การนิเทศการศึกษา	146	132	90.41	131	89.73
3. หัวหน้าฝ่ายและศึกษานิเทศก์ฝ่ายวิจัย และประเมินผลทางการศึกษา	146	126	86.30	126	86.30
4. หัวหน้าฝ่ายและศึกษานิเทศก์ฝ่ายบริการ ทางการศึกษา	146	119	81.51	117	80.14
รวม	584	506	86.64	502	85.96

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลในแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านสภาพการใช้ระบบข้อมูลและสารสนเทศ ของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละในส่วนของคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ด้วยการใช้ค่าร้อยละตามลำดับความถี่ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านปัญหาการใช้ระบบข้อมูลและสารสนเทศ ของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด วิเคราะห์ด้วยการใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตามขอบเขตของการวิจัย แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบ คำบรรยาย ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนน เป็นช่วง ๆ ดังนี้

1.00 - 1.49	หมายความว่า	ไม่เป็นปัญหา
1.50 - 2.49	หมายความว่า	มีปัญหาน้อยที่สุด
2.50 - 3.49	หมายความว่า	มีปัญหาน้อย
3.50 - 4.49	หมายความว่า	มีปัญหามาก
4.50 - 5.00	หมายความว่า	มีปัญหามากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าร้อยละ ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกตัวเลือกนั้น}}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}} \times 100$$

2. การหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

- \bar{X} = ค่าคะแนนเฉลี่ย
 fx = ผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนนที่กำหนดให้
 N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

- $S.D.$ = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 fx^2 = ผลบวกของผลคูณระหว่างคะแนนกำลังสองกับความถี่
 fx = ผลบวกของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่
 N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร (ประคอง วรรณสุต , 2525)
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย